

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران
۱۱ اسفند ۱۳۹۵

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران
یازدهم اسفندماه ۱۳۹۵

دانشگاه گنبد کاووس
فصلت علوم اقتصاد و بازرگانی

عوامل مؤثر بر شیوه‌های تأمین مالی تعاونی‌های استان گلستان

لیلا خلاف بروایه^۱

رضا مظهری^۲

محسن محمدی خیاره^۳

چکیده

امروزه یکی از مهمترین چالش‌های فراروی مدیران شرکت‌های تعاونی، مبحث تأمین مالی است. هدف این پژوهش بررسی اثر چالش‌های تأمین مالی بر روش‌های تأمین مالی در تعاونی‌های استان گلستان می‌باشد. جامعه آماری ۱۲۰ شرکت تعاونی استان گلستان که نمونه مورد نظر از طریق فرمول کوکران بدست آمد و اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه محقق ساخته، گردآوری شد. نتایج برآورد الگوی لاجیت نشان داد، چالش‌های درخواست وثیقه سنگین، کوتاه بودن دوره بازپرداخت وام و عدم تمایل بانک‌ها به پرداخت وام احتمال استفاده از تأمین مالی داخلی را افزایش می‌دهند، همچنین چالش‌های پایین بودن میزان سرمایه شرکت، چشم انداز شرکت با توجه به فروش و سودآوری آن و عدم تمایل بانک‌ها به پرداخت وام احتمال استفاده از تأمین مالی خارجی را افزایش می‌دهند.

واژگان کلیدی: چالش‌های تأمین مالی، روش‌های تأمین مالی، مدل لاجیت، استان گلستان

۱- مقدمه

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد کارآفرینی، دانشگاه گنبد کاووس

^۲ استادیار اقتصاد، دانشگاه گنبد کاووس

^۳ استادیار اقتصاد، دانشگاه گنبد کاووس

در هر کسب و کاری سرمایه یکی از مهمترین عوامل تولید است و کارآفرینان و تولیدکنندگان برای تولید محصول یا ارائه خدمات خود نیازمند تأمین سرمایه لازم یا تأمین مالی می‌باشند. در همین راستا به دست آوردن سرمایه و تأمین مالی برای راه اندازی کسب و کار و توسعه آن همواره مشکلی جدی برای کارآفرینان و صاحبان بنگاه‌های تولیدی بوده است. از این رو توانایی بنگاه در مشخص ساختن منابع مالی بالقوه برای تأمین سرمایه به منظور سرمایه‌گذاری و نیز تهیه برنامه‌های مالی مناسب از عوامل اصلی رشد و پیشرفت یک کسب و کار به شمار می‌آیند.

استفاده از شیوه‌های درست تأمین مالی برای اجرای پروژه‌های سودآور می‌تواند در افزایش ثروت سهامداران شرکت نقش اساسی ایفا کند. یکی از تصمیماتی که مدیران کسب و کارها برای حداکثر کردن ثروت سهامداران باید اتخاذ کنند، تصمیمات مربوط به تأمین مالی می‌باشد (محمودی عالمی و اسمعیلی عالمی، ۱۳۸۹).

از جمله دغدغه‌های دائم مدیران مالی شرکت‌ها، تأمین مالی می‌باشد. این افراد اغلب برای انجام طرح‌های توسعه‌ای یا تأمین سرمایه در گردش روزمره خود به تأمین مالی نیاز پیدا می‌کنند. با رشد و توسعه علم مالی و طراحی انواع ابزارهای تأمین مالی در جهت تأمین منابع مالی شرکت خود با انبوهی از ابزارها و روش‌ها مواجه‌اند. مدیران مالی برای تصمیم‌گیری جهت انتخاب روش تأمین مالی بنگاه اقتصادی خود همواره با این پرسش جدی مواجه‌اند که کدام روش یا ابزار تأمین مالی می‌تواند بهترین روش تأمین مالی برای شرکت تحت مدیریتشان باشد.

در عصر حاضر و با توجه به تحولات پرشتاب جوامع، به تعاونی‌ها به عنوان سازمان‌هایی توجه می‌شود که توان مقابله با عوارض اقتصادی-اجتماعی ناشی از برخی مراحل تعدیل را دارند. برخی از صاحب‌نظران، تعاون را ابزاری بسیار مناسب برای توسعه اقتصادی و اجتماعی و از عوامل اصلی ایجاد اشتغال و کارآفرینی می‌دانند (ثمیری و رسول‌زاده، ۱۳۸۷). یکی از موانع اصلی شرکت‌ها و کسب و کارها مشکل تأمین منابع مالی می‌باشد. در مجموع، شرکت‌های کوچک و متوسط با دو دسته مشکلات داخلی و خارجی مواجه هستند که بخش عمده‌ای از این مشکلات بر روی تأمین مالی این شرکت‌ها تأثیر می‌گذارد و یا این که از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد (اخوان صراف و شیخ بهایی، ۱۳۸۵). از آنجا که یکی از وظایف اصلی مدیران، حداکثر کردن درآمد و سودآوری و همچنین افزایش ثروت سهامداران است، تأثیر روش‌های تأمین مالی و نحوه مصرف عواید حاصل از این روش‌ها اهمیت بسزایی دارد (کردستانی و نجفی عمران، ۱۳۸۹).

۲- پیشینه پژوهش

در پژوهشی با هدف شناسایی موانع تأمین مالی در شرکت‌های کوچک و متوسط روسیه و بلغارستان مشخص شد که مهم‌ترین موانع تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط، محدودیت در دستیابی به منابع مالی خارجی می‌باشد (پیساریدس و همکاران، ۲۰۰۳).^۴ بررسی مشکلات بانک‌های منطقه‌ای ژاپن در تأمین مالی کارآفرینان از دیدگاه اقتصاد سیاسی موضوع مطالعه چو (۲۰۰۷)^۵ قرار گرفته است نتایج این مطالعه بیانگر آن است که دولت باید برای حفظ منافع سیاسی، سرمایه‌گذاری‌های مربوط به طرح‌های کارآفرینی و بهینه سازی آن‌ها را در اولویت قرار دهد. این محقق عدم ضمانت بازپرداخت وام را باعث کاهش انگیزه بانک‌ها در ارائه تسهیلات به کارآفرینی و دخالت دولت مرکزی رادراین زمینه قلمداد می‌کند.

امجد و حسنو (۲۰۱۰)^۶ در تحقیق خود بیان داشتند که رهیافت محافظه کارانه، توسط شرکت‌های کوچک و متوسط در پاکستان به عنوان مهم‌ترین روش برای تأمین مالی استفاده می‌شود. یافته‌های تحقیقی در زمینه موانع تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط نشان داد که شیوه‌های نظارتی بانک‌ها در رابطه با دسترسی این شرکت‌ها به وام‌های بانکی در این زمینه اثرگذار بوده‌اند (بارث و همکاران، ۲۰۱۱).^۷ همچنین، یافته‌های تحقیق دیگری در یونان نشان داد که مهم‌ترین مشکل شرکت‌های کوچک و متوسط در زمینه تأمین منابع مالی، اندازه کوچک این شرکت‌ها و بالا بودن نرخ بهره وام‌های بانکی است (هایز، ۲۰۱۱).^۸

at, al. Pissarides, F.^۴
Choe, C.^۵
Alam, M. S. & Ullah, M. A..^۶
Barth et al., 2011.^۷
Hyz, 2011.^۸

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران
۱۱ اسفند ۱۳۹۵

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران یازدهم اسفندماه ۱۳۹۵

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه شهید باهنر اهواز

مارینا و همکاران (۲۰۱۴)^۹ که به تجزیه و تحلیل منابع تأمین مالی برای راهاندازی شرکت در کرواسی پرداختند نتایجی که از این تحقیق به دست آوردند که در کرواسی برای راهاندازی شرکت ترجیح می‌دهند که از منابع مالی سنتی و با تأکید بر تأمین مالی خصوصی و کمک-های مالی از دوستان و خانواده استفاده کنند.

در پژوهشی در کشور صربستان، به منظور بهبود تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط، راهکارهایی مانند دسترسی به منابع مالی، مشوق‌های مالیاتی، ایجاد یک نهاد و سازمان به عنوان نماینده و حامی منافع کسب و کارهای کوچک و متوسط، و ارائه برنامه‌های آموزشی پیشنهاد شده است (فیلیپوویک و پتراکوویک، ۲۰۱۵).^{۱۰}

یافته‌های یائو وانگ (۲۰۱۶)^{۱۱} نشان داد که شرکت‌های کوچک و متوسط تأمین مالی داخلی را به تأمین مالی خارجی ترجیح می‌دهند که این امر به دلیل محدودیت‌های جدی مانند نرخ بهره بالا، الزامات پیچیده اداری و درخواست وثیقه بالا می‌باشد.

چرخیده و تاجیک (۱۳۹۱) با نظر سنجی از هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران درباره چالش‌های تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی ایران به این نتیجه دست یافتند که روش‌های تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی کشور به ترتیب اولویت، منابع داخلی بنگاه، بانک‌ها مؤسسات مالی، استقراض از بازار غیر رسمی، صندوق توسعه ملی و منابع پیش‌بینی شده دولتی و بازار بورس اوراق بهادار می‌باشند. همچنین نتیجه نظرسنجی در مورد عمده مشکلات تأمین مالی نشان می‌دهد که نبود امکان دریافت تسهیلات به میزان کافی، نرخ سود و جریمه تأخیر بالا، رویه‌های طولانی و هزینه‌بر از مهمترین موانع تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی در ایران می‌باشند.

کریمی و بوذرجمهری (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان تحلیل موانع تأمین مالی برای شرکت‌های کوچک و متوسط به این نتایج دست یافتند که فراهم نبودن شرایط بازار رقابتی بین شرکت‌ها، ارائه نشدن آموزش‌های لازم در زمینه کارآفرینی و کسب و کار، نداشتن وثیقه لازم برای دریافت تسهیلات بانکی، محدودیت‌های موجود در زمینه جذب سرمایه‌های خارجی و حمایت ناکافی دولت از شرکت‌های کوچک و متوسط به عنوان مهم ترین موانع تأمین مالی شناخته شدند. در تحقیق دیگری کریمی و بوذرجمهری (۱۳۹۳) به تحلیل سازوکارهای تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که اعطای تسهیلات مالی مناسب و حمایت دولت از شرکت‌های تعاونی کشاورزی از بالاترین اهمیت برخوردارند. این امر نشان می‌دهد که اگر چه این واحدها به صورت مستقل از دولت فعالیت می‌کنند و در واقع توسعه آن‌ها گامی در راستای خصوصی سازی است، با توجه به ضعف مالی اکثر این واحدها، دولت باید حداکثر حمایت خود را از این واحدها داشته باشد.

۳- داده‌ها و روش تحقیق

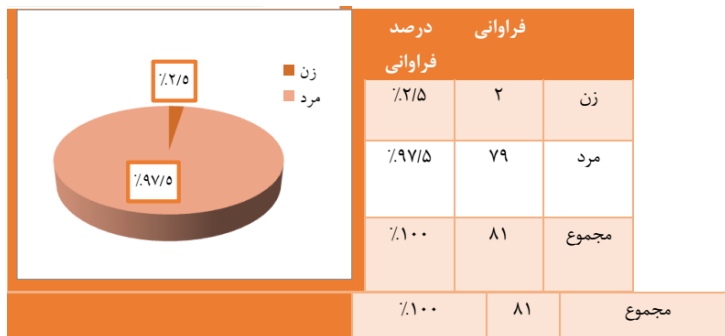
روش به کار برده شده در این مطالعه، مبتنی بر به کارگیری الگوی احتمالی لاجیت است. الگوی لاجیت، الگوی رگرسیونی است که معمولاً، در محیط‌هایی که متغیر وابسته دو حالت (۰ و ۱) به خود می‌گیرد، استفاده می‌شود. این گونه الگوها، الگوهای با متغیر وابسته کیفی نامیده شده که می‌توانند احتمال به کارگیری را تحت تأثیر عوامل مختلف تعیین نمایند. در این مطالعه برای آن دسته از شرکت‌هایی که از روش‌های تأمین مالی داخلی و خارجی استفاده کردند مقدار یک و آن دسته که از این روش‌های تأمین مالی استفاده نمی‌کنند، مقدار صفر در نظر گرفته می‌شود. در این مطالعه هفت چالش در نظر گرفته شده است تا اثر آن‌ها را بر انتخاب شیوه تأمین مالی در تعاونی‌های استان گلستان بررسی کنیم. این چالش‌ها عبارتند از: سطح نرخ بهره، تاریخ سررسید، نیاز به وثیقه، دسترسی به حمایت مالی دولت، چشم انداز شرکت با توجه به سودآوری آن، میزان سرمایه شرکت و تمایل بانک‌ها به پرداخت وام می‌باشند.

جامعه آماری را ۱۲۰ شرکت تعاونی استان گلستان تشکیل می‌دهد که نمونه مورد نظر از طریق فرمول کوکران (۹۲) بدست آمد. نمونه گیری از نوع نمونه گیری تصادفی ساده می‌باشد.

۸۱ پرسشنامه‌ای که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت، ۲ پرسشنامه توسط مدیرعاملان زن و ۷۹ پرسشنامه توسط مدیرعاملان مرد تکمیل شده است.

^۹. Marina. K
Filipović & Petraković., 2005.
^{۱۰}
^{۱۱} Wang, Y..

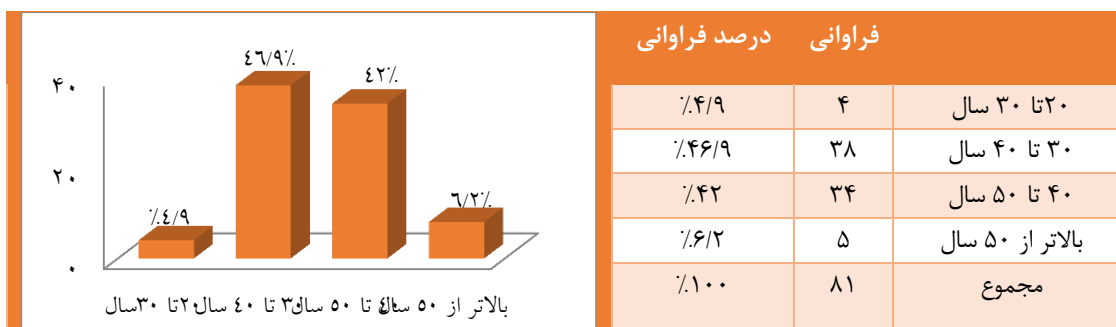
جدول شماره ۱: جنسیت پاسخ دهندگان

مأخذ: محاسبات محقق

براساس جدول فراوانی شماره ۲، از مجموع پاسخ دهندگان به پرسشنامه، ۴۰۹ درصد دارای سن ۲۰ تا ۳۰ سال، ۴۶۰۹ درصد دارای سن ۳۰ تا ۴۰ سال، ۴۲ درصد پاسخ دهندگان دارای سن ۴۰ تا ۵۰ سال و ۶۰۲ درصد سنی بالاتر از ۵۰ سال دارند. براساس آمار بیشترین افرادی که در نمونه آماری قرار گرفته اند دارای سن ۳۰ تا ۴۰ سال بوده‌اند.

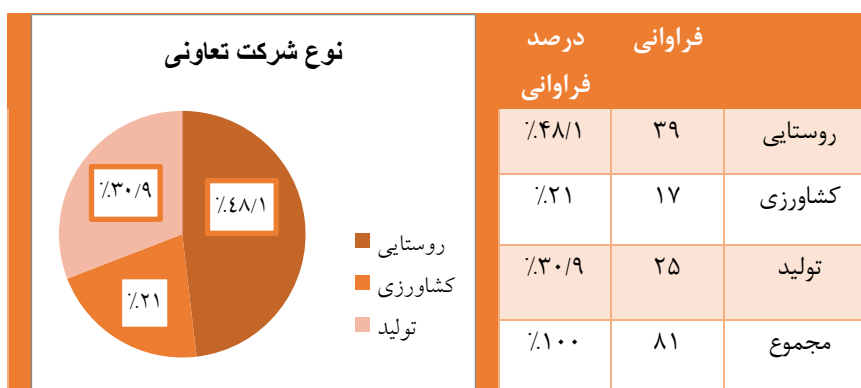
جدول شماره ۲: سن پاسخ دهندگان

مأخذ: محاسبات محقق

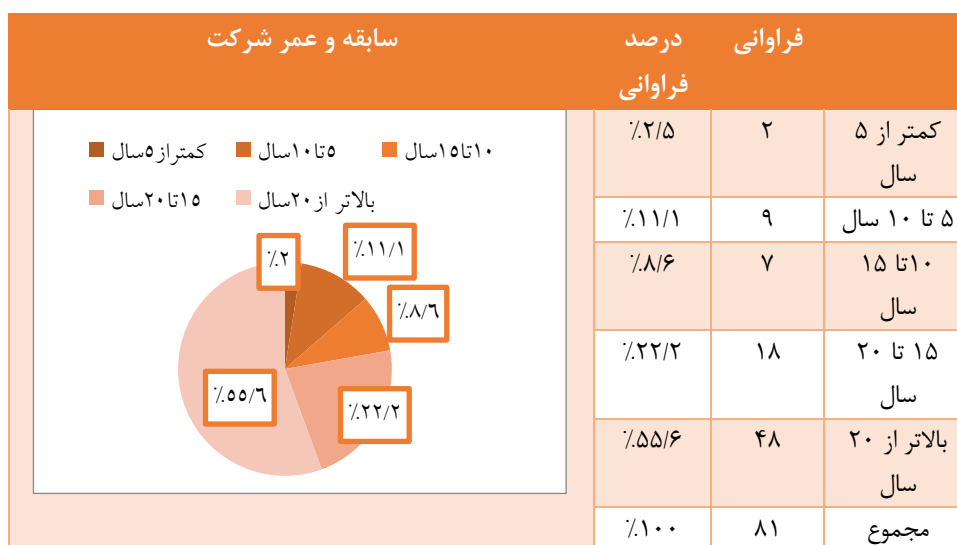
براساس جدول فراوانی شماره ۳، از مجموع ۸۱ شرکت تعاونی، ۳۹ شرکت، روستایی، ۱۷ شرکت کشاورزی و ۲۵ شرکت تولید هستند. شرکت‌های تعاونی روستایی که با درصد فراوانی ۴۸/۱ درصد بیشترین نوع شرکتی است که در این تحقیق مورد بررسی قرار داده شده‌اند.

جدول شماره ۳: نوع شرکت تعاونی

براساس جدول فراوانی شماره ۴، ۲ شرکت سابقه عمر کمتر از ۵ سال دارند، ۹ شرکت سابقه عمر ۵ تا ۱۰ سال را دارند، ۷ شرکت سابقه عمر ۱۰ تا ۱۵ سال را دارند، ۱۸ شرکت سابقه عمر ۱۵ تا ۲۰ سال را دارند، ۴۸ شرکت سابقه عمر بالاتر از ۲۰ سال را دارا هستند. نتایج جدول نشان می‌دهد که بیش از نیمی از تعاونی‌های مورد بررسی در این تحقیق بیش از دو دهه سابقه دارند

جدول شماره ۴: سابقه و عمر شرکت

مآخذ: محاسبات محقق

۴- نتایج و بحث

یکی از موانع اصلی شرکت‌ها و کسب و کارها مشکل تأمین منابع مالی می‌باشد. در مجموع، شرکت‌های کوچک و متوسط با دو دسته مشکلات داخلی و خارجی مواجه هستند که بخش عمده‌ای از این مشکلات بر روی تأمین مالی این شرکت‌ها تأثیر می‌گذارد و یا این که از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد (اخوان صراف و شیخ‌بهایی، ۱۳۸۵).

در این مطالعه هفت چالش در نظر گرفته شد تا تأثیر آن‌ها را بر روی شیوه تأمین مالی شرکت‌های تعاونی در استان گلستان بررسی شود. این هفت چالش عبارتند از: بالا بودن سطح نرخ بهره، تاریخ سررسید، نیاز به وثیقه، عدم دسترسی به حمایت مالی دولت، چشم انداز شرکت با توجه به سودآوری آن، پایین بودن میزان سرمایه شرکت و عدم تمایل بانک‌ها به پرداخت وام می‌باشند.

۴-۱- بررسی تأثیر چالش‌های تأمین مالی بر استفاده شرکت‌ها از روش تأمین مالی داخلی:

	B	S.E.	Wald	df	Sig	Exp(B)
سطح نرخ بهره	۰/۱۹۱	۰/۲۱۸	۰/۷۷۳	۱	۰/۳۷۹	۱/۲۱۱
تاریخ سررسید	۰/۴۲۸	۰/۱۷۲	۶/۲۳۲	۱	۰/۰۱۳	۱/۵۳۴
نیاز به وثیقه	۰/۵۰۴	۰/۱۹۴	۶/۷۴۹	۱	۰/۰۰۹	۱/۶۵۶
چشم انداز شرکت	۰/۲۵۱	۰/۱۹۳	۱/۶۹۳	۱	۰/۱۹۳	۱/۲۸۵
عدم دسترسی به حمایت مالی دولت	-۰/۲۶۱	۰/۱۹۱	۱/۸۸۳	۱	۰/۱۷۰	۰/۷۷۰

میزان سرمایه شرکت	-۰/۲۹۲	۰/۲۱۳	۱/۸۸۶	۱	۰/۱۹۳	۱/۲۸۵
عدم تمایل بانکها به پرداخت وام	-۰/۴۱۰	۰/۲۰۲	۴/۱۴۱	۱	۰/۰۴۲	۱/۵۰۷
Constant	-۳.۷۴۶	۱/۵۸۶	۵/۵۸۰	۱	۰/۰۱۸	۰/۰۲۴

مأخذ: محاسبات محقق

با توجه به نتایج مدل لاجیت چالش‌های تاریخ سررسید، نیاز به وثیقه و عدم تمایل بانکها به پرداخت وام معنی‌دار هستند و با توجه به نسبت احتمال هر سه چالش بالاتر از یک می‌باشد، بنابراین احتمال بکارگیری شیوه تأمین مالی داخلی را افزایش می‌دهد. سایر چالش‌ها مانند سطح نرخ بهره، عدم دسترسی به حمایت مالی دولت، چشم انداز شرکت و میزان سرمایه شرکت احتمال استفاده از تأمین مالی داخلی را کاهش می‌دهند.

یافته‌های یائو وانگ (۲۰۱۶)^{۱۲} نشان داد که شرکت‌های کوچک و متوسط استفاده از تأمین مالی داخلی ترجیح می‌دهند که این امر به دلیل محدودیت‌های جدی مانند نرخ بهره بالا، الزامات پیچیده اداری و درخواست وثیقه بالا می‌باشد. که با نتایج ما همخوانی دارد. چرخیده و تاجیک (۱۳۹۱) با نظر سنجی از هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران درباره چالش‌های تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی ایران به این نتیجه دست یافتند که عمده مشکلات تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی ایران، نبود امکان دریافت تسهیلات به میزان کافی، نرخ سود و جریمه تأخیر بالا، رویه‌های طولانی و هزینه‌بر از مهمترین موانع تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی در ایران می‌باشند که این مشکلات باعث استفاده بیشتر این بنگاه‌ها از تأمین مالی داخلی می‌شود. که با مطالعه ما همخوانی دارد. کریمی و بوذرجمهری (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان تحلیل موانع تأمین مالی برای شرکت‌های کوچک و متوسط به این نتایج دست یافتند که درخواست وثیقه سنگین از مهمترین چالش و عواملی است که شرکت‌های کوچک و متوسط از تأمین مالی داخلی استفاده می‌کنند.

۲-۴- بررسی تأثیر چالش‌های تأمین مالی بر استفاده شرکت‌ها از روش تأمین مالی خارجی:

	B	S.E.	Wald	df	Sig	Exp(B)
سطح نرخ بهره	۰/۳۷۸	۰/۴۵۱	۰/۷۰۰	۱	۰/۴۰۳	۱/۴۵۹
تاریخ سررسید	۰/۲۲۴	۰/۳۴۵	۰/۴۱۹	۱	۰/۵۱۷	۱/۲۵۱
نیاز به وثیقه	۰/۶۱۹	۰/۴۰۲	۲/۳۷۳	۱	۰/۱۲۳	۱/۸۵۷
چشم انداز شرکت	۱/۳۱۹	۰/۵۳۵	۶/۰۷۱	۱	۰/۰۱۴	۳/۷۴۰
عدم دسترسی به حمایت مالی دولت	-۰/۲۳۷	۰/۳۵۵	۰/۴۴۴	۱	۰/۵۰۵	۰/۷۸۹
میزان سرمایه شرکت	۱/۴۸۶	۰/۳۹۵	۱۴/۱۲۷	۱	۰/۰۰	۴/۴۲۱
عدم تمایل بانکها به پرداخت وام	۰/۷۴۴	۰/۳۴۳	۴/۷۰۰	۱	۰/۰۳۰	۲/۱۰۵
Constant	-۱۳/۲۹۴	۴/۸۳۴	۷/۵۶۲	۱	۰/۰۰۶	۰/۰۰

مأخذ: محاسبات محقق

با توجه به نتایج مدل لاجیت، چالش‌هایی مانند، چشم انداز شرکت با توجه به سودآوری آن، میزان سرمایه شرکت و عدم تمایل بانکها به پرداخت وام معنی‌دار شدند و با توجه به اینکه نسبت احتمال بکارگیری روش‌های تأمین مالی خارجی را افزایش می‌دهد. سایر چالش‌های مورد مطالعه در این مقاله مانند، سطح نرخ بهره، تاریخ سررسید، نیاز به وثیقه و عدم دسترسی به حمایت مالی دولت، معنی‌دار نشدند و احتمال استفاده از شیوه تأمین مالی خارجی را کاهش می‌دهند.

بیدختی و زرگر (۱۳۹۰) در پژوهشی به بررسی و آسیب شناسی بنگاه‌های کوچک و متوسط و بیان راهبردهای عملی برای حمایت از آن‌ها پرداختند نتایج پژوهش نشان داد که عدم دسترسی به حمایت مالی دولت مهمترین چالش بنگاه‌های کوچک و متوسط در تأمین مالی خارجی می‌باشد. که با نتایج مطالعه ما همخوانی ندارد.

نتیجه گیری و پیشنهادات

بنگاه‌های کوچک و متوسط یکی از عوامل ایجاد اشتغال، کاهش بیکاری و افزایش تولید مولد و ارزش آفرینی با ابزارهای تولید نسبتاً ساده و تکنولوژی‌های نه خیلی پیچیده می‌باشد که با سرمایه‌های کم و زمان کوتاه قابلیت راه اندازی و رشد و توسعه دارد که در رشد و شکوفایی اقتصادی کشورها و افزایش سطح زندگی افراد جامعه نقش مهمی دارد. از این رو در کشورهای مختلف توجه زیادی به ایجاد این بنگاه‌ها و حمایت از آن‌ها می‌شود. از طرف دیگر باید در نظر داشت که بنگاه‌های کوچک و متوسط عموماً به وسیله کارآفرینانی که فکر خلاق دارند ایجاد می‌شود. در برخی موارد این کارآفرینان منابع مالی کافی برای راه‌اندازی و ادامه حیات بنگاه خود ندارند. از این رو بسیاری از ایده‌ها به دلیل عدم دسترسی به منابع مالی کافی تحقق نمی‌یابند.

با بررسی‌های که در این مطالعه انجام شد و با نتایجی که بدست آمد مشخص شد که عواملی مانند، درخواست وثیقه سنگین، کوتاه بودن دوره بازپرداخت وام و عدم تمایل بانک‌ها به پرداخت وام به شرکت‌های تعاونی در استان گلستان مهمترین چالش‌های پیش روی این شرکت‌ها در بکارگیری شیوه تأمین مالی داخلی می‌باشد و وجود چنین چالش‌هایی باعث استفاده از شیوه تأمین مالی داخلی برای این شرکت‌ها می‌باشد. همچنین وجود عواملی مانند پایین بودن میزان سرمایه شرکت و چشم انداز شرکت با توجه به سودآوری آن و همچنین عدم تمایل بانک‌ها به پرداخت وام از مهمترین چالش‌های پیش روی این شرکت‌ها در بکارگیری شیوه تأمین مالی داخلی می‌باشد و وجود چنین چالش‌هایی باعث بکارگیری روش تأمین مالی خارجی برای بنگاه‌ها می‌باشد.

پیشنهادات:

۱. با بررسی‌هایی که انجام شد مشخص شد که دولت حمایت چندانی از این شرکت‌ها نمی‌کند که در این راستا پیشنهاد می‌شود، دولت بایستی به منظور تقویت این شرکت‌ها نسبت به تدوین برنامه راهبردی اقدام کرده و سیاست‌ها و قوانین و مقررات مناسبی در این زمینه وضع کند و در راستای سیاست‌های خود در زمینه خصوصی سازی، در واگذاری پروژه‌های کلان‌تر، این شرکت‌ها را در اولویت قرار دهند. هم چنین، به وضع قوانین حمایتی در زمینه صادرات و واردات، گمرک، مالیات، اعطای تسهیلات و غیره بپردازد.
۲. مهمترین مشکل شرکت‌های تازه تأسیس عدم دسترسی به وثیقه درخواستی بانک می‌باشد که پیشنهاد می‌شود، شرکت‌های نوپا برای اینکه در آن‌ها انگیز برای نوآوری در آن‌ها بوجود بیاید، باید سخت‌گیری کمتری در مورد وثیقه اعمال شود.
۳. مهمترین مشکل تأمین مالی تعاونی‌های استان گلستان، کوتاه بودن دوره بازپرداخت وام است که در راستای حل این مشکل پیشنهاد می‌شود ضمن طولانی تر کردن دوره بازپرداخت وام برای این گونه شرکت‌ها، فرآیند دریافت این وام‌ها نیز کوتاه‌تر شود تا در زمان مناسب در اختیار این افراد قرار گیرد.

منابع و مأخذ

- ۱) محمودی عالمی، ع و اسمعیلی عالمی، ح. ۱۳۸۹، بررسی روشهای تامین مالی در طرحهای کارآفرینانه بخش تعاون استان مازندران، مجله تعاون. سال بیست و یکم، شماره ۱.
- ۲) ثمری، ع و رسولزاده، ب. ۱۳۸۷. بررسی متغیرهای تاثیرگذار بر افزایش انگیزه پیشرفت و کسب موفقیت در مدیران تعاونی‌ها، مدیریت دولتی، سال یک، شماره یک، صص ۳۳-۵۰.

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران
۱۱ اسفند ۱۳۹۵

دومین همایش ملی اقتصاد کلان ایران یازدهم اسفندماه ۱۳۹۵

دانشگاه تهران
دانشکده اقتصاد

- ۳) اخوان صراف، ا و شیخ بهایی، ح. ۱۳۸۵. کارآفرینی رشته های مدیریت در کسب و کارهای کوچک و متوسط، مجموعه مقالات کنگره ملی علوم انسانی، صص ۶۸۱-۶۹۷.
  - ۴) کردستانی، غ و نجفی عمران، م. ۱۳۸۹. بررسی تاثیر روش های تامین مالی بر بازده آتی سهام، پیشرفت های حسابداری (علوم اجتماعی و انسانی شیراز)، دوره دوم، شماره دوم، (پیاپی ۵۹/۳)، صص ۷۵-۱۰۸.
  - ۵) چرخیده، ا و تاجیک، م. ۱۳۹۱. نگاهی به چالش های تأمین مالی بنگاه های اقتصادی در ایران، گزارش نظر سنجی مرکز تحقیقات، خرداد ماه ۱۳۹۱، تهران، ص ۱۸.
  - ۶) کریمی، آ و بوذرجمهری، ش. ۱۳۹۲. تحلیل موانع تأمین مالی برای شرکت های کوچک و متوسط، توسعه کارآفرینی، دوره ششم، شماره اول، صص ۱۲۵-۱۴۴.
  - ۷) کریمی، آ و بوذرجمهری، ش. ۱۳۹۳. تحلیل سازوکارهای تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط، توسعه کارآفرینی، دوره ۷، شماره ۳، صص ۴۶۷-۴۸۶.
  - ۸) بیدختی، ع و زرگر، م. ۱۳۹۰. بررسی موانع موجود در توسعه بنگاه های کوچک و متوسط و ارائه چارچوب حمایت از این بنگاه ها، کار و جامعه، شماره ۱۳۸، صص ۱۳-۱۴.
- 9) Pissarides, F. Singer, M., & Svejnar, J. 2003. Objectives and constraints of entrepreneurs: evidence from small and medium size enterprises in Russia and Bulgaria. *Journal of comparative economics*. 31(3). 503-531.
  - 10) Choe, C. 2007. The political economy of SME financing and Japan's regional bank problems. *Pacific-Basin Finance Journal*. 15(4). 353-367.
  - 11) Amjad, S. & Hasnu, S. A. F. 2010. Financing the current assets: approach followed by small and medium enterprises in Pakistan. *Interdisciplinary journal of contemporary research in business*. 2(7). 136.
  - 12) Barth, J. R., Lin, D. & Yost, K. 2011. Small and medium enterprise financing in transition economies. *Atlantic Economic Journal*. 39(1). 19-38.
  - 13) Hyz, A. B. 2011. Small and Medium Enterprises (SMEs) in Greece-Barriers in Access to Banking Services. An Empirical Investigation. *International Journal of Business and Social Science*. 2(2).
  - 14) Klačmer Čalopa, M., Horvat, J., & Lalić, M. (2014). Analysis of financing sources for start-up companies. *Management: Journal of Contemporary Management Issues*, 19(2), 19-44.
  - 15) Filipovic, S. & Petrakovic, D. 2015. SME sector development by improving financial support: Serbia compared to other SEE countries. *South-Eastern Europe Journal of Economics*. 3(2).
  - 16) Wang, Y. 2016. What are the biggest obstacles to growth of SMEs in developing countries?—An empirical evidence from an enterprise survey. *Borsa Istanbul Review*. 16(3). 167-176.